

Amorium İç Sur Kazıları (2020-2021) Beylikler ve Erken Osmanlı Dönemi Sırlı Seramik Buluntuları¹

Amorium Inner Wall Excavations (2020-2021) Beyliks and Early Ottoman Period Glazed Ceramic Finds

Mehmet KURT²

Araştırma Makalesi/ *Research Article*

Geliş Tarihi / Received: 28.03.2022

Kabul Tarihi / Accepted: 28.06.2022

Doi: 10.48146/odusobiad.1094700

Atf / Citation: Kurt, M., (2022). “Amorium İç Sur Kazıları (2020-2021) Beylikler ve Erken Osmanlı Dönemi Sırlı Seramik Buluntuları” ODÜSOBİAD 12(3), 2291-2306 Doi: 10.48146/odusobiad.1094700

Öz

Bu çalışmada Amorium Kenti kazılarında tespit edilen ve toplamda 35 adet ağız ve kaide parçasından oluşan sırlı seramik buluntusu ele alınmıştır. Söz konusu buluntular, 2020-2021 yılları arasında kentin Yukarı Şehir bölümünde yer alan İç Sur alanında tespit edilmiştir. Bu çalışma ile tespit edilen sırlı seramik buluntularının tanımlanması ve tarihlendirilmesi amaçlanmıştır. İç Sur sırlı seramik buluntuları, üretim teknikleri göz önünde bulundurularak tek renk yeşil sırlı, tek renkli sgraffito ve çok renkli sgraffito olmak üzere üç ayrı grup halinde ele alınmıştır. Benzer hamur, astar, sır ve form özellikleri sergileyen İç Sur sırlı seramik buluntuları, aynı üretim grubuna ait gibi görünürler. Orta Anadolu ve Batı Anadolu'daki benzer örnekleriyle karşılaştırılarak tanımlanan buluntular, yine benzer örnekleri ve İç Sur alanı içerisinde tespit edildikleri alanlar dikkate alınarak tarihlendirilmiştir.

Amorium sırlı seramik buluntuları, kentteki Türk-İslam dönemi yerleşimine ilişkin veri sunmasının yanı sıra seramik buluntularıyla ilgili yapılan çalışmalara katkıda bulunması açısından önemlidir. Nitekim Orta Anadolu'daki seramik buluntularına ait veriler, bölgenin Geç Bizans, Beylikler ve Erken Osmanlı dönemlerini kapsayan geçiş sürecindeki üretim ve ticaretini kavrayabilme noktasında henüz yetersizdir. Aydınlatılması gereken bu hususta, Amorium sırlı seramik buluntularının, bu alanda yürütülen çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amorium, Beylikler, Erken Osmanlı, Seramik, Ortaçağ Arkeolojisi

¹ Bu makale, Prof. Dr. Zeliha DEMİREL GÖKALP danışmanlığında yürütülen “Amorium Kazıları Beylikler ve Erken Osmanlı Dönemi Sırlı Seramik Buluntuları” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

² Dr. E-mail: mehmetkurt2627@gmail.com ORCID ID: 0000 0001 9639 1090

Abstract

In this study, the glazed ceramic finds, consisting of 35 mouth and base fragments, which were found in the Amorium City excavation, was discussed. The aforementioned finds were discovered in the Inner Wall area located in the Upper City section of the city between years 2020-2021. With this study, it is aimed to identify and date the glazed ceramic finds. The glazed ceramic finds of the Inner Wall were handled in three different groups, as monochrome glazed ware, monochrome sgraffito ware and polychrome sgraffito ware, considering the production techniques. Inner Wall glazed ceramic finds, which exhibit similar clay, slip, glaze and form characteristics, seem to belong to the same production group. The finds, which were identified by comparing them with similar samples in Central Anatolia and Western Anatolia, were dated by considering similar samples and the areas where they were found within the Inner Wall area.

Amorium glazed ceramic finds are important in terms of contributing to the studies on ceramic finds as well as providing data on the Turkish-Islamic period settlement in the city. As a matter of fact, the data on the ceramic finds in Central Anatolia are still insufficient to comprehend the production and trade of the region during the transition period covering the Late Byzantine, Beyliks and Early Ottoman periods. In this matter that needs to be clarified, it is aimed that the Amorium glazed ceramic finds will contribute to the studies carried out in this area.

Keywords: Amorium, Beyliks, Early Ottoman, Ceramic, Medieval Archeology

Giriş

MÖ 2000'lerden itibaren Hitit, Frig, Roma ve Bizans'ın yanı sıra Selçuklu, Erken Osmanlı ve Beylikler döneminde de yerleşim gören Amorium³, günümüzde Afyonkarahisar iline bağlı Emirdağ ilçesinin 12 km. doğusundaki Hisarköy'de yer almaktadır (Harrison, 1998: 178). Roma Dönemi'nde Doğu Phrygia'da kendi parasını basan ilk kentlerden biri olan Amorium (Lightfoot ve Lightfoot, 2007: 33), Bizans döneminde MS. 4. ve 6. yüzyıllar arasında ekonomik ve kültürel bağlamda gelişmeye devam etmiştir. 7. yüzyılda Anadolu'daki başlıca yol güzergâhları üzerindeki konumundan dolayı Anatolikon Theması'nın başkenti olmuş ve bu dönemde hem askeri hem de idari bir merkez olarak ön plana çıkmaya başlamıştır (Iverson, 2007: 29). Öte yandan 7. yüzyıldan 9. yüzyıl ortalarına kadar hem askeri hem de idari bir merkezi olması nedeniyle, önce Emeviler ardından Abbasiler Dönemi'nde bir dizi Arap akınına sahne olmuştur (Belke ve Restle, 1984: 123). MS. 931 yılında Tarsus Emiri tarafından yeniden Arap saldırısına uğramış olsa da (Lightfoot ve Lightfoot, 2007: 59) arkeolojik veriler, kentin Bizans hakimiyetindeki varlığının MS. 10. ve 11. yüzyıllara değin devam ettiğini gösterir (Yılmazyaşar ve Demirel-Gökçalp, 2021: 1021).

Amorium Kenti'yle ilgili devam eden çalışmalar, 11. yüzyıldan itibaren kentte bir Türk-İslam dönemi yerleşiminin başlamış olduğuna dair veriler ortaya koymaktadır. Özellikle 13-14. ve 15. yüzyıllarda kent, Selçuklu ve ardından Germiyanogulları, Erken Osmanlı ve Karamanogulları Beyliği dönemlerinde zaman zaman el değiştiren bir hakimiyet alanı gibi görülmektedir (Yılmazyaşar ve Demirel-Gökçalp, 2021: 1021-

³ Kentteki ilk bilimsel çalışmalar, Prof. R. Martin Harrison tarafından 1987 yılında yapılan bir yüzey araştırmasıyla başlamış ve 1988-1992 yılları arasındaki kazı çalışmalarıyla devam etmiştir. 1993-2009 yılları arasında ise Dr. Chris S. Lightfoot tarafından devam ettirilmiştir. 2014 yılından itibaren de Bakanlar Kurulu kararı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Anadolu Üniversitesi adına Prof. Dr. Zeliha Demirel Gökçalp tarafından yürütülmektedir.

1022). Aşağı Şehir A Kilisesi kazılarında ele geçen ve Selçuklu dönemine tarihlenen sikke buluntuları (Katsari, Lightfoot ve Özme, 2012: 175-176), Yukarı Şehir İç Sur kazılarında ortaya çıkarılmış yapı bakiyeleri ve 14-15. yüzyıla tarihlendirilmiş sırlı seramik buluntuları (Doğrer ve Armağan, 2020: 71-110), seramik pişirme kapları, 14. yüzyıla tarihlenen tüme yakın sırsız seramik testi, Selçuklu dönemine tarihlenen bronz ağırlık, kapı aksanı (Yılmazyaşar ve Demirel-Gökalp, 2021: 102) gibi buluntular, kentteki Türk-İslam dönemi yerleşimi açısından önemli ipuçları vermektedir. Yine kentin Yukarı Şehir bölümünde yer alan L, TT ve UU alanlarında ele geçen ve aynı evreleri işaret eden yapı bakiyeleri ile sırlı seramik buluntuları da bu verileri desteklemektedir. Söz konusu alanlarda tespit edilen 54 adet sırlı seramik buluntusu 13-14. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Böhlendorf-Arslan, 2004: Taf.104-110). Aynı alanlarda tespit edilen ve bir başka çalışmaya konu olan 40 adet sırlı seramik buluntusu da yine aynı dönemlere tarihlendirilmiştir (Özkul-Fındık, 2003: 105-118). Özellikle de İç Sur kazılarında ele geçen 87 adet yayımlanmış sırlı seramik buluntusu (Doğrer ve Armağan, 2020: 71-110) ile son zamanlarda arkeolojik kazılarda bulunup bu çalışmaya konu olan sırlı seramik buluntuları, Türk-İslam dönemi yerleşiminin kent içerisinde hangi alanlarda yoğunlaşmış olabileceğiyle ilgili fikir vermesi açısından önemlidir. Öte yandan söz konusu çalışmalar Orta Anadolu'da sırlı seramik buluntuları ile ilgili yapılan çalışmalara katkıda bulunması açısından da önem arz eder. Nitekim Orta Anadolu'daki Türk dönemi seramik buluntularına ait veriler, bölgenin Geç Bizans, Beylikler ve Erken Osmanlı dönemlerini kapsayan geçiş sürecindeki üretim ve ticaretini kavrayabilme noktasında henüz yetersizdir. Aydınlatılması gereken bu hususta, kazı çalışmaları devam etmekte olan Amorium ve Orta Anadolu'daki diğer merkezlerin seramik buluntularıyla ilgili veriler, daha güçlü değerlendirmelerde bulunmayı mümkün kılacaktır.

Amorium İç Sur Kazıları Sırlı Seramik Buluntuları

İç Sur Kazıları

Yukarı Şehir'in güneybatısında yer alan ve Türk-İslam dönemi yerleşiminin yoğunlaştığı alan olarak düşünülen İç Sur'daki (Görsel 1) kazı çalışmalarına 2014 yılında başlanmıştır. GB olarak adlandırılan açmada höyüğü çevreleyen sur duvarının bir kısmı ve sur duvarına güney yönden bitişik kule yapısı tespit edilmiştir (Demirel-Gökalp, Erel, Tsiviskis ve Yılmazyaşar, 2016: 202-203). 2016 yılında söz konusu kule yapısının batısında bulunan İS-3 açmasında sur duvarına doksan derecelik bir açıyla birleşen ve kuzey-güney doğrultuda uzanan bir başka sur duvarı (İç Sur doğu duvarı) açığa çıkarılmıştır. Höyüğü çevreleyen sur duvarı ile İç Sur'a ait doğu duvarının kesiştiği bu köşede sur duvarlarının 3.5x2.5 m. ebatlarında bir payanda ile desteklendiği anlaşılmıştır. Ayrıca İç Sur doğu duvarının kuzey yönündeki yönelişinin takip etmek amacıyla İS-1 ve İS-2 açmalarında sürdürülen çalışmalarda sur duvarının doğu cephesine bitişik halde kare planlı bir kule yapısı daha ortaya çıkarılmıştır (Demirel-Gökalp, Erel ve Yılmazyaşar, 2018: 560). 2017 yılı içerisindeki kazı çalışmalarında Kuzey-güney doğrultulu İç Sur doğu duvarı ve bu duvara doğu cepheden bitişik kare planlı kulenin kuzeyindeki İS-6 ve İS-4 açmalarında devam edilmiştir. Burada kuzey yönde takibi sürdürülen sur duvarının yuvarlak bir kule ile köşe yaparak batı yönde devam ettiği gözlemlenmiştir. Yuvarlak kule yapısının 12 m. batısında çalışılan İS-5 açmasında ise İç Sura ait bir kapı açıklığı tespit edilmiştir (Demirel-Gökalp, Erel, Tsiviskis ve Yılmazyaşar, 2019: 716). İç Sur alanının

içerisinde *İS-7*, *İS-8*, *İS-9*, *İS-10*, *İS-11* ve *İS-12* açmalarında sürdürülen 2018 yılı çalışmalarında ise sur duvarından yararlanılarak, sur duvarına bitişik halde inşa edilen ve Türk-İslam dönemine tarihlendirilen ocak nişli mekânlar açığa çıkarılmıştır (Demirel-Gökalp, Erel, Tsiviskis, Yılmazyaşar ve Kurt, 2020: 570).

2020 yılındaki kazı çalışmaları, İç Sur kuzey duvarındaki kapı açıklığından batı yöne doğru devam ettirilmiştir. *İS-13*, *İS-14*, *İS-15* ve *İS-16* olarak adlandırılan açmalarda, İç Sur alanı içerisinde İç Sur kuzey duvarının güney cephesine bitişik halde ocak nişli mekânlar ve aynı duvara kuzey cepheden bitişik bir kare kule yapısı tespit edilmiştir. *İS-16*'ın batısında *İS-17*, *İS-18* ve *İS-19* açmalarında İç Sur'un Yukarı Şehir savunma suru ile birleştiği kuzey batıda bir payanda tespit edilmiştir. Söz konusu payandanın güneyinde ise herhangi bir giriş açıklığı olmayan dikdörtgen planlı bir mekân ile bu mekânın güneyinde ise doğu yönde giriş açıklığı bulunan kareye yakın planlı bir başka mekân ortaya çıkarılmıştır. Türk-İslam dönemlerine tarihlenen diğer mekânların aksine bu her iki mekân Bizans dönemine tarihlendirilmiştir. Fakat güneyde bulunan mekânın güney duvarına bitişik halde örülen ve içerisinde ocak nişi bulunan duvar, bu mekânın da Türk-İslam döneminde çeşitli onarım ve eklemelerle yeniden kullanılmış olduğunu göstermektedir. Aynı yıl içerisinde *İS-19*'un güneyinde yer alan ve *İS-20*, *İS-21*, *İS-22*, *İS-23*, *İS-24* olarak adlandırılan açmalarda sur duvarının güney yönlü takibi amaçlanmıştır. Çalışmalarda sur duvarının doğu yüzüne bitişik halde yaklaşık 3m.'lik aralıklarla inşa edilen 1x2 m. ölçülerinde destek payandaları tespit edilmiştir. Ayrıca payandalara bitişik halde doğu yönde devam eden ve Türk-İslam dönemine tarihlendirilen duvar bakiyeleri açığa çıkarılmıştır.

2021 yılındaki çalışmalar güney sur duvarının tespiti için *İS-24* açması ile *İS-11* açması arasındaki alanda yoğunlaşmıştır. *İS-25*, *İS-26*, *İS-27*, *İS-28*, *İS-29*, *İS-30*, *İS-31* ve *İS-32* olarak adlandırılmıştır. Kazı çalışmalarına *İS-11* açmasının batısında bulunan *İS-32* açmasında başlanmış ve 2018 yılında *İS-11* açmasında tespit edilen payandalı güney sur duvarının tüm açmalar boyunca batı yönde devam edip *İS-24* açmasındaki yuvarlak kule ile birleştiği anlaşılmıştır. *İS-31* ve *İS-30* açmalarında ise sur duvarına güney cepheden bitişik bir kule yapısı tespit edilmiştir. *İS-29*, *İS-28*, *İS-27*, *İS-26* ve *İS-25* açmalarında devam eden çalışmalarda tüm açmalar boyunca güney sur duvarının kuzey cephesine bitişik halde ve kuzey yönde devam eden duvarlar tespit edilmiştir. İçerisinde çok sayıda sırlı ve sırsız seramik buluntusunun ele geçtiği duvarların, Türk-İslam dönemine tarihlenen mekânlar oluşturduğu anlaşılmıştır. Ayrıca *İS-29* ve *İS-28* açmalarında Yine buradaki Türk-İslam dönemine işaret eden sırlı tuğla örnekleri tespit edilmiştir.

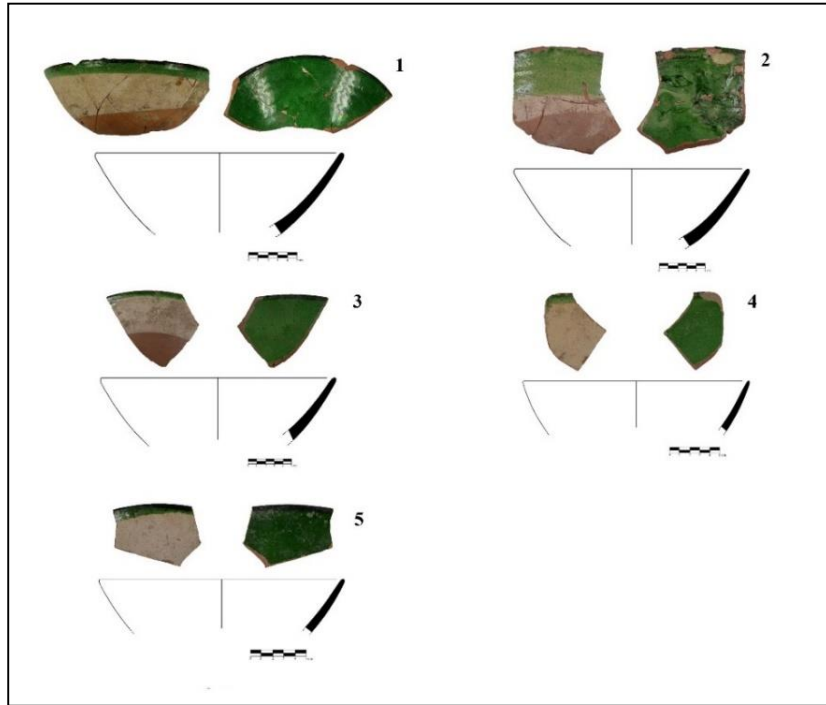
Görsel 1. Amorium Kenti Yukarı Şehir İç Sur Alanı

İç Sur Kazıları (2020-2021) Sırlı Seramik Buluntuları

Bu çalışmada ele alınan sırlı seramik buluntuları İç Sur alanı içerisinde *İS-20*, *İS-25*, *İS-26*, *İS-27*, *İS-29*, *İS-30*, *İS-31* ve *İS-32* açmalarında (Görsel 1) tespit edilmiştir. Toplamda 35 parçadan oluşan sırlı seramik buluntuları tek renk yeşil sırlı, tek renkli sgrafitto ve çok renkli sgrafitto olmak üzere üç ayrı grup halinde ele alınmıştır. Her üç buluntu türüne ait kırmızı renkteki hamur (5YR 6/6, 6/8), orta sertlikte olup az kireç katkılı ve sık ince mikalıdır. Pergamon kazılarında tespit edilen sgrafitto ve tek renk yeşil tek renk sırlı seramik buluntuları da kendi içerisinde benzer bir yapı sergiler. Örnekler üzerinde yapılan elemental hamur analizlerinden, bu iki türün aynı üretim grubuna ait olduğunu anlaşılmıştır (Waksman & Spieser, 1997: 123). Karacahisar Kalesi kazıları sgrafitto ve tek renk yeşil sırlı seramik buluntularına ait hamur yapılarının da benzer özellikler sergilediği bildirilmiştir (Öztaşkın, 2009: 530). Hamur yapıları göz önünde bulundurularak aynı üretim grubuna ait olduğu düşünülen Amorium sırlı seramik buluntuları, astar yapısı bakımından da benzer özellikler sergiler. Her iki türde de mat dokulu beyaz renkteki astar, kapların iç yüzeyinde tamamen, dış yüzeyinde ise ağız kenarından itibaren kaideye doğru gövdenin farklı seviyelerine kadar uygulanmıştır.

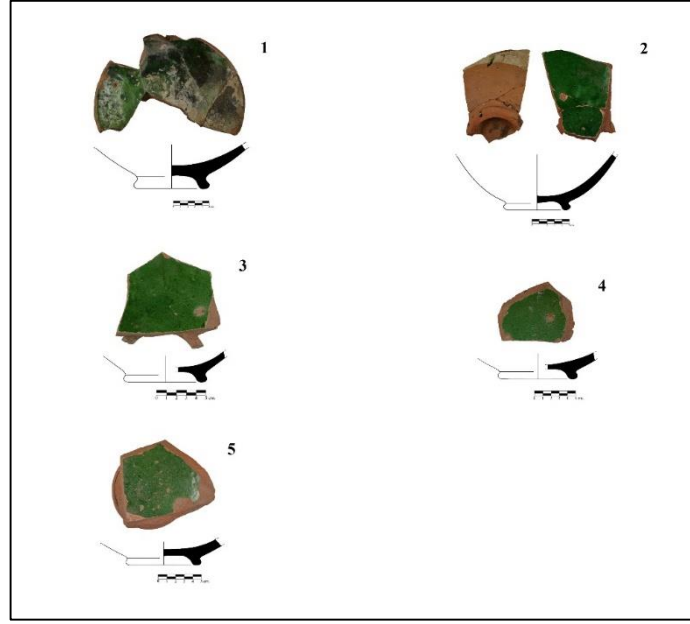
Toplamda 10 parçadan oluşan tek renk yeşil sırlı seramik buluntularında parlak ve kaygan dokulu yeşil renk sır tercih edilmiştir. Yeşil renkteki sır, kapların iç yüzeyinde tamamen dış yüzeyinde gövdenin farklı seviyelerine kadar uygulanmıştır. Buluntuların bir kısmının ise ağız kenarının siyah/siyahımsı renkte olduğu görülür. Bu grupta ele alınan ağız parçaları (Görsel 2), basit yuvarlak ağızla sonlanan yarı-küresel gövdeli çanak formundadır. Gövde kısımları düzleme hafif açılı uzanan buluntuların ağız genişlikleri, 22-25 cm. aralığında değişmektedir. Günümüze değin çok geniş coğrafyalarda kullanım alanı bulan tek renk

yeşil sırlı seramik buluntularının Orta ve İç Anadolu'da Amorium kazılarının yayınlanmış buluntuları 14-15. yüzyıllara (Doğer ve Armağan, 2020: 79-83, Tablo/1-5), Eskişehir Karacahisar Kalesi buluntuları Osmanlı dönemine (Altınsapan ve Palalı, 2018, s. 139), Kütahya Kalesi buluntuları 14-15. yüzyıllara (Gök ve Buğdaycı, 2019: 286, Tablo/2; Gök, Altunkaynak-Duğan ve Buğdaycı, 2020: 188-189), İznik Roma Tiyatrosu buluntuları 14. yüzyıla (Özkul-Fındık, 2001, s. 128-129, Fot.111, 117) Bursa Tophane buluntuları Beylikler dönemine (Şahin ve Gülsefa, 2017: 86-96, Resim 5-15), Akşehir Taş Medrese buluntuları 13. yüzyıla (Gök-Gürhan, 2007: 122-123, Kat.no.7-8,12), Keykubadiye Sarayı buluntuları 13.-15. yüzyıllara (Baş ve Dursun, 2019: 62, Fot.9), Konya Gevale kazı buluntuları 13-15. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Özdeniz, 2019: 57-58, Kat.no.16). Batı Anadolu'da ise Ephesos kazı buluntuları 13-14. yüzyıllara (Niewöhner, 2016: 181-273, fig. 96/1-6), Aphrodisias kazı buluntuları 13-14. yüzyıllara (Öztaşkın, 2017: 177-178, Plate 7/1-4), Balat İlyas Bey Külliyesi buluntuları 14-15. yüzyıllara (Gök-Gürhan, 2010: 299, Tablo 4/2a, 3a, 4a), Manisa Gülgün Hatun Hamamı buluntuları 14. yüzyıla (Gök-Gürhan, 2008: 78, Tablo 5), Beçin Kalesi buluntuları 14-15. yüzyıllara (Gök-Gürhan, 2009: 54, Tablo 5), Ayasuluk Kalesi buluntuları 14. yüzyıla (Türe, 2014: 202-208, Kat.no26-27-28) ve Tire Kutu Han buluntuları 14-15 yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Uçar ve Uçar, 2018: 10, Tablo 3/a, b, c, d, e).

Görsel 2. Tek renk yeşil sırlı, yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına ait ağız parçaları

Genişlikleri 8-10 cm. aralığında değişen tek renk yeşil sırlı yüksek halka kaide parçaları (Görsel 3), hamur, astar ve sır özellikleri göz önünde bulundurularak tek renk yeşil sırlı çanak kapları ile ilişkilendirilmiştir. Mat dokulu beyaz renk astar üzerine yeşil renk sırn uygulandığı buluntularda astar ve sır, hamur yüzeyi ile iyi birleşmiş durumdadır. Söz konusu buluntuların bir kısmında üç ayak izleri görülebilmektedir.

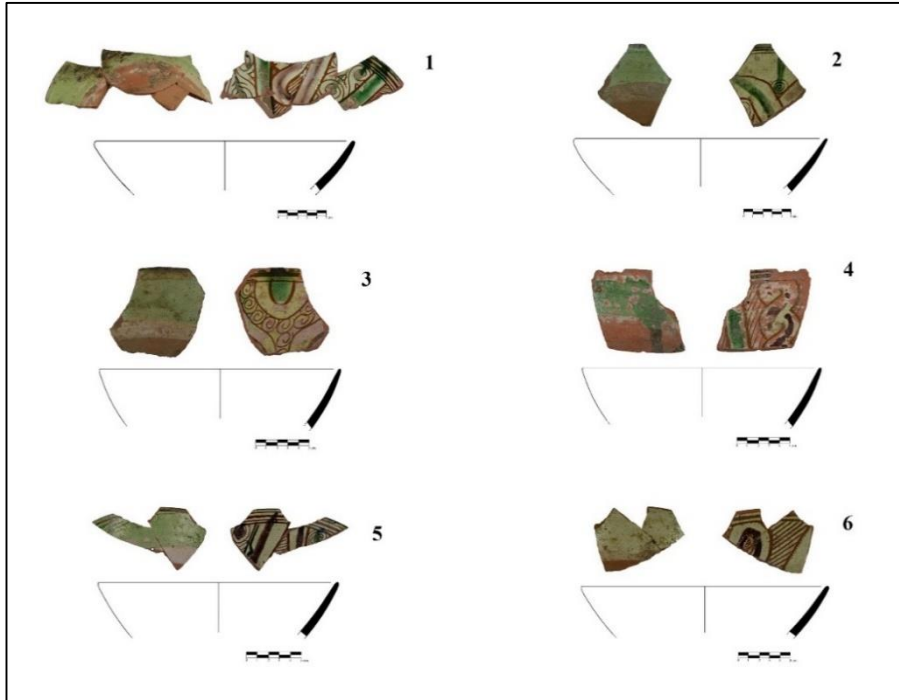

Görsel 3. Tek renk yeşil sırlı, yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına ait kaide parçaları

Çok renkli sgraffito seramik buluntuları, ek renklendirmeler ve hamur yapılarından yola çıkılarak Yeşil ve Erguvan Lekeli Seramikler (Spieser, 1996: 49-50), Yeşil ve Mor Lekeli Yağlı Mal ya da Eflatun/Erguvan-Kahverengi Lekeli gibi isimlerle de adlandırılmıştır (Doğer ve Armağan, 2020: 86). Çizgisel, geometrik, bitkisel ya da figürlü kazıma motiflerin ve farklı tonlarda oksit renklendirmelerin uygulandığı bu tür seramik buluntuları, Orta Anadolu'da Amorium, Eskişehir Karacahisar Kalesi kazılarının yanı sıra, Konyaion, Midaion ve Kanlıtaş Höyük'te, Batı Anadolu'da ise Pergamon, Sardis, Miletos, Hierapolis, Aphrodisias ve Ayasuluk gibi merkezlerde çok renkli sgraffito seramik buluntuları tespit edilmiştir (Öztaşkın, 2009: 531).

Amorium çok renkli sgraffito seramik buluntuları toplamda 19 adet olup ağız ve kaide parçalarından oluşmaktadır. Buluntularda mat dokulu beyaz astar üzerine uygulanan açık yeşil renkteki şeffaf sır, iç yüzeye tamamen dış yüzeyde ise gövdenin yaklaşık yarısına kadar sürülmüştür. Dış yüzeye uygulanan yeşil renkteki sırnın, iç yüzeydeki sıra oranla daha koyu tutulduğu görülür. Kazıma ile oluşturulmuş bezemeler, kapların iç yüzeyine uygulanmıştır. Bezemelerin arasında ise yeşil, mangan moru ve kahverengi renkte oksit boya kullanılmıştır. Bu grupta ele alınan ağız parçalarının (Görsel 4) çoğunda ağız kenarını iç içe geçen kazıma çemberler dolandır. Kabın merkezinden ağız kısmına doğru uzanan bordürlerde ise ince ve kalın kazıma ile oluşturulmuş verev taramalar, "S" kıvrımları, spiral kıvrımlar ve zincir motifi görülür. Form bakımından tek renk yeşil sırlı seramik buluntuları ile oldukça benzer özellikler sergileyen çok renkli sgraffito parçalarının gövdeleri, düzleme hafif açılı uzanarak basit bir yuvarlak ağızla sonlanır. Ağız genişlikleri, 22-25 cm. aralığında değişen buluntular, servis kapları olarak kullanılan yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına aittir. Orta Anadolu'da Amorium kazılarının yayımlanmış benzer buluntuları 14-15. yüzyıllara (Doğer ve Armağan, 2020: 93, Tablo 13) Eskişehir Karacahisar Kalesi buluntuları 14. yüzyıla

(Öztaşkın, 2009: 533, Lev. 2), Kütahya Kalesi buluntuları ise 14-15. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Gök, Altunkaynak-Duğan ve Buğdaycı, 2020: 191, 22a-22b, 23a-23b). Batı Anadolu'da ise Aphrodisias kazı buluntuları 13-14. yüzyıllara (Öztaşkın, 2017: 175-177, Plate 5/7-9, Plate 6/1-5), Sardes kazı buluntuları 14. yüzyıla (Greenewalt, 1977: 53, Abb.7), Milet kazı buluntuları 13-15. yüzyıllara (Böhlendorf-Arslan, 2008: 402-405, Abb.16-17), Hierapolis kazı buluntuları 14. yüzyıla (Arthur, 2006: 87, Res.33), Beçin Kalesi benzer kazı buluntuları 14-15 yüzyıllara (Gök-Gürhan, 2009: 57, Tablo 7), Anaia-Kuşadası Kadıkalesi buluntuları 12-13. yüzyıllara (Doğer, 2004: 30, Res.13), Manisa Gülgün Hamamı buluntuları 14. yüzyıla (Gök-Gürhan, 2008: 76, Tablo 3/20, 21) ve Balat İlyas Bey Külliyesi kazı buluntuları ise 14-15. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Gök-Gürhan, 2010: 300, Tablo 6).

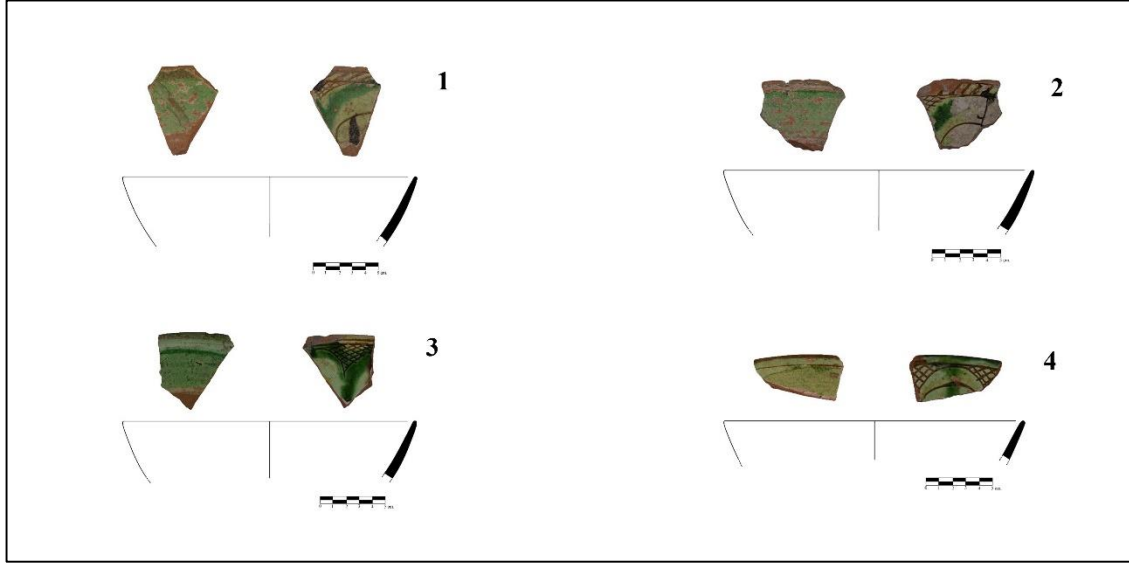

Görsel 4. Çok renkli sgraffitto, yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına ait ağız parçaları

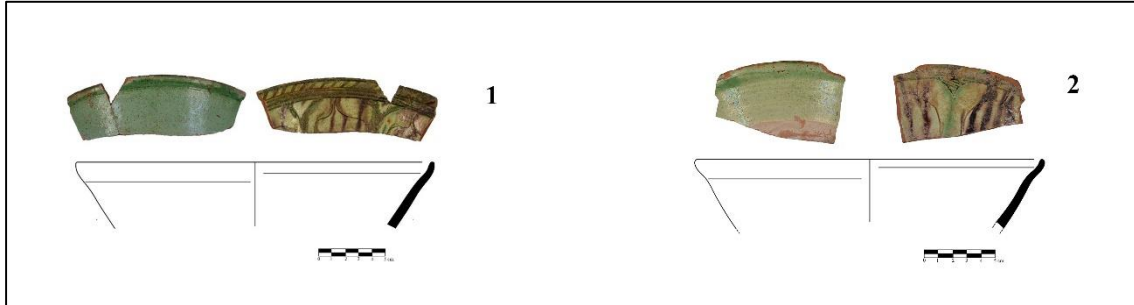
Çok renkli sgraffitto seramik buluntuları arasında yarı-küresel gövdeli basit yuvarlak ağızlı çanak buluntuları (Görsel 5) ile yarı-küresel gövdeli ve iç bükey ağız profilli çanak buluntularında (Görsel 6) bezeme programı olarak rozet motifinin tercih edildiği görülür. Söz konusu bezeme programında diğer örneklerde olduğu gibi ağız kenarını, yine iç içe geçen kazıma çemberler dolandır. Çember kazımalara dayalı halde uç kısımları kabın merkezine bakan üçgen kazımaların iç kısımları çapraz taramalarla bezenmiştir. Ayrıca yine iç yüzeyde kabın merkezinden ağız kısmına doğru genişleyerek devam eden ve asıl bezeme programını oluşturan rozet yapraklarının tepe kısımları yer almaktadır. Buluntuların bir kısmında rozet yapraklarının aralarında yeşil renkte oksit boyama yapılmıştır. Yaprakların iç kısmında ise mangan moru renkte oksit boya ile damla motifleri oluşturulmuştur. Orta Anadolu'da benzer bezeme programına sahip yayınlanmış Amorium kazı buluntuları 14-15. yüzyıllara (Böhlendorf-Arslan, 2004: Tafel 108/435, Tafel 109/435, Tafel 110/445; Doğer ve Armağan, 2020: 87, Tablo 10/1-5) ve Eskişehir Karacahisar Kalesi

buluntuları 14. yüzyıla (Öztaşkın, 2009: 534, Lev.3), Gevale Kalesi buluntuları 13-14. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Özdeniz, 2019: 63-64, Kat.no.19). Batı Anadolu'da ise Pergamon kazılarında tespit edilen benzer buluntular, Hristiyan ve Türk Beyliğine ait nüfusun bir arada yaşadığı 14. yüzyılın ikinci yarısına (Böhlendorf-Arslan, 2004: Tafel 190), yerel üretim ürünü olan Ephesos kazı buluntuları 14. yüzyıla (Böhlendorf-Arslan, 2004: Tafel 127/581, 583, 584), Aphrodisias kazı buluntuları 13-14. yüzyıllara (Öztaşkın, 2017: 178, Plate 6/5) ve Balat İlyas Bey Külliyesi kazı buluntuları 14-15. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Gök-Gürhan, 2010: 305, Tablo 11/ 7a-7b).

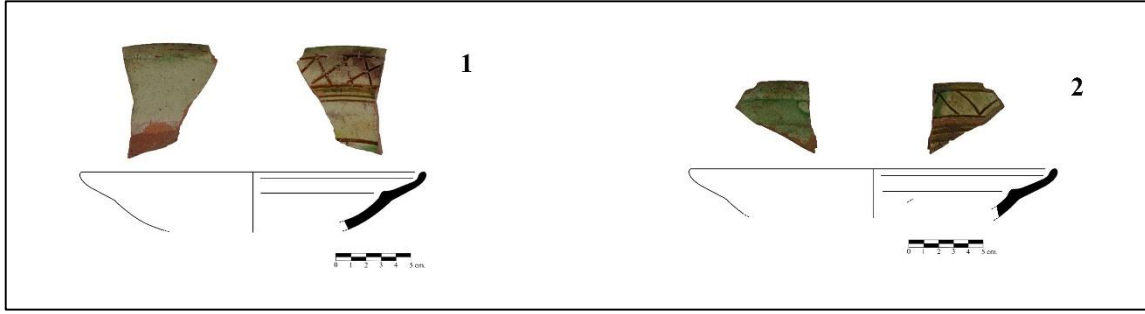
Görsel 5. Çok renkli sgraffito, yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına ait ağız parçaları

Görsel 6. Çok renkli sgraffito, yarı-küresel gövdeli ve iç bükey ağız profilili çanak kaplarına ait ağız parçaları

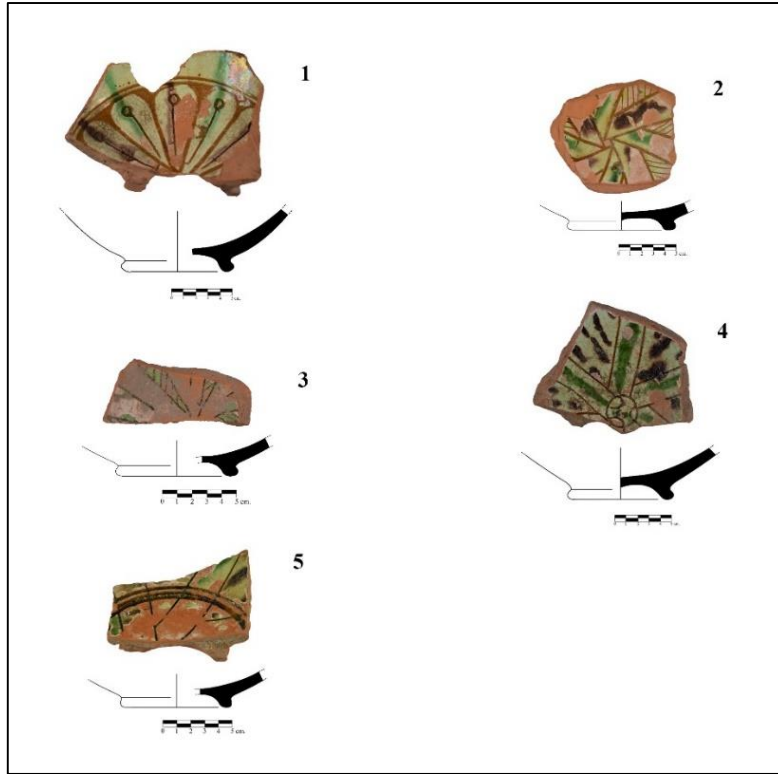
Çok renkli sgraffito buluntularına ait yayvan gövdeli tabak kaplarının (Görsel 7) iç yüzeyinde, keskin bir çıkıntı ile profil yaparak oluşturulan ağız kenarı, düzleme yaklaşık 45 derecelik bir açı ile uzanıp içe kıvrımlı yuvarlak bir ağızla sonlanır. Buluntuların küçük parçalar halinde ele geçmiş olmasından dolayı genel bezeme programına yönelik bir değerlendirme yapmak mümkün görünmemektedir. Fakat buluntuların ağız kenarlarında bezemelerin bir kısmı seçilebilmektedir. Geometrik bir motif oluşturacak şekilde kapların iç yüzüne uygulanan çapraz kazımalı buluntunun Amorium kazılarındaki yayınlanmış benzer buluntular 14-15 yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Doğer ve Armağan, 2020: 92, Tablo 12/5). Yarım dairelerden oluşan ve

uçları birbirine değen elips şeklinde kazıma bezemelerin yer aldığı buluntuların ise Amorium kazılarının yayımlanmış benzer buluntuları yine 14-15. yüzyıllara (Doğar ve Armağan, 2020: 90, Tablo 11/1, 2, 3), Akşehir Taş Medrese örnekleri 13. Yüzyıla (Gök-Gürhan, 2007: 136, Kat.no.19) ve Beçin Kalesi kazı buluntuları 14-15. yüzyıllara tarihlendirilmiştir (Gök-Gürhan, 2009: 58, Foto. 4).

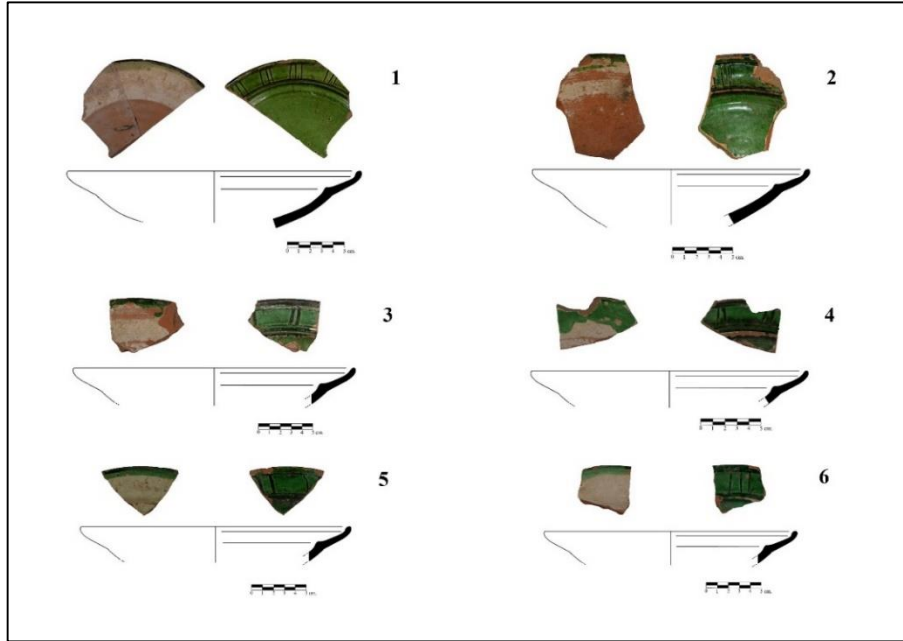
Görsel 7. Çok renkli sgraffito, yayvan gövdeli ve iç bükey ağız profilli tabak kaplarına ait ağız parçaları

Tek renk yeşil sırlı kaide buluntularında olduğu gibi çok renkli sgraffito kaide buluntularının da (Görsel 8) genişlikleri 8-10 cm. aralığında değişmektedir. Söz konusu buluntular çok renkli sgraffito seramik buluntuları arasında yer alan çanak kapları ile ilişkilendirilmiştir. Mat dokulu beyaz astar üzerine şeffaf açık yeşil renkte sır uygulanmıştır. Kalın ve ince kazımlarla oluşturulan rozet motifli ve verrev taramalı bezemelerin arasında ise yeşil ve mangan moru renkte oksit boyalar kullanılmıştır.

Görsel 8. Çok renkli sgraffito, yarı-küresel gövdeli çanak kaplarına ait kaide parçaları

2020-2021 İç Sur kazılarında ele geçen ve toplamda 6 ağız paçasından oluşan tek renkli sgraffito buluntularında (Görsel 9) mat dokulu beyaz astar üzerine uygulanan parlak yeşil renkteki sır iç yüzeyde tamamen dış yüzeyde ise ağız çevresi ile sınırlı tutulmuştur. Kazımayla oluşturulmuş bezemeler, kabın iç yüzeyinde sadece ağız kenarında görülmektedir. Söz konusu buluntuların ağız kenarında kazıma çemberler ve bu çemberlerin arasında ise yine kazıma ile oluşturulmuş siyah-siyahımsı renkte konturlara sahip ikişerli, üçerli ya da dörderli dikey yönlü çizgiler yer alır. Ağız genişlikleri 22-25 cm. aralığında değişen ve form açısından yayvan gövdeli tabak kapları ile ilişkilendirilen buluntuların iç yüzeyinde, keskin bir çıkıntı ile profil yaparak oluşturulan ağız kenarı, düzleme yaklaşık 45 derecelik bir açı ile uzanıp içe kıvrımlı yuvarlak bir ağızla sonlanır. Bu tür kaplarda iç yüzeyde bulunan çıkıntının kapak fonksiyonu sağladığı ya da kâse olarak biçimlenmiş olabileceği de ileri sürülmektedir (Doğer ve Armağan, 2020: 78). Amorium kazılarının yayımlanmış benzer türden buluntuları 14-15. yüzyıllara (Doğer ve Armağan, 2020: 81, Tablo 13), Amorium'a yakın bir konumda bulunan Karacahisar Kalesi kazılarında tespit edilen benzer buluntular ise 14. yüzyıla tarihlendirilmiştir (Altınsapan ve Palalı, 2018: 149; Bursalı, 2007: Lev. 84, 85, 86).

Görsel 9. Tek renkli sgraffito, yayvan gövdeli ve iç bükey ağız profilli tabak kaplarına ait ağız parçaları

Sonuç

Amorium Kenti'nde devam eden çalışmalar, Bizans'ın yanı sıra 11. yüzyıldan sonra kentte başlayan Türk-İslam dönemi yerleşimine ilişkin veriler ortaya koymaktadır. Söz konusu yerleşime dair en somut örnekler ise Yukarı Şehir İç Sur alanında belirmektedir. Burada sürdürülen kazı çalışmaları neticesinde sur duvarından istifade edilerek ve sur duvarına bitişik halde inşa edilen ocak nişli mekânlar açığa çıkarılmıştır. Daha önceki yayımlanmış seramik buluntularıyla birlikte değerlendirildiğinde İç Sur, Amorium'da sırlı seramik buluntularının en yoğun geçtiği alan olarak dikkat çeker. Bu veriler, İç Sur alanındaki Türk-İslam dönemi günlük yaşamsal faaliyetlerin en azından bir kısmını anlamlandırabilme noktasında önemlidir.

Nitekim buluntu-mekân ilişkisi bağlamında düşünüldüğünde, barınma amacıyla inşa edilen bu ocak nişli mekânlarda pişirme kaplarıyla hazır hale getirilen gıdaların, sırlı seramik kaplarıyla servis edilmiş olabileceğini söylemek mümkündür.

İç Sur alanında 2020-2021 yılları kazı çalışmalarında tespit edilen sırlı seramik buluntuları, tek renk yeşil sırlı, çok renkli sgraffito ve tek renkli sgraffito olmak üzere üç ayrı grup halinde ele alınmıştır. Buluntuların büyük bir çoğunluğu servis kapları olarak tanımlanan halka kaideli ve yarı-küresel gövdeli çanak kaplarından oluşmaktadır. Çanak buluntularının yanı sıra karşılaşılan diğer bir kap türü ise yine halka kaideli olabileceği düşünülen yayvan gövdeli, dışa çekik ağızlı ve iç bükey ağız profilli tabak buluntularıdır. Hamur, astar, sır ve form bakımından birbirine oldukça benzer özellikler sergileyen söz konusu sırlı seramik buluntuları, aynı üretim grubuna ait gibi görünürler.

İç Sur alanı içerisindeki karışık dolgudan dolayı seramik buluntularının ele geçtiği kontektler arasında bir evre ayrımı yapmak güçtür. Yine de buradaki Türk-İslam dönemi yerleşimini işaret eden mekânlardan ele geçmiş az sayıda buluntu türü, benzer örneklerinden yola çıkılarak tarihlendirilmiştir. Söz konusu buluntular ise 14-15. yüzyıla tarihlenen sırlı seramik parçaları, seramik pişirme kapları, 14. yüzyıla tarihlenen tüme yakın sırsız seramik testi, Selçuklu dönemine tarihlenen bronz ağırlık, kapı aksamı ve sırlı tuğla parçalarından oluşmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada ele alınan sırlı seramik buluntularına ilişkin tarihlendirme önerisinde çoğunlukla Anadolu'da tespit edilmiş benzer örnekler dikkate alınmıştır. Sırlı seramik buluntularının Orta Anadolu'da başta Amorium olmak üzere, Eskişehir Karacahisar Kalesi, Kütahya Kalesi; Batı Anadolu'da ise Pergamon, Miletos, Ephesos, Aphrodisias, Hierapolis, Ayasuluk Kalesi, Beçin Kalesi, Manisa Gülgün Hatun Hamamı, Balat İlyas Bey Külliyesi ve Tire Kutu Han'da tespit edilmiş benzer örnekleri, 14-15. yüzyıl gibi bir aralığa tarihlendirilmiştir. Özellikle de coğrafi olarak Amorium'a yakın konumda bulunan Eskişehir Karacahisar Kalesi ve Kütahya Kalesi sırlı seramik buluntuları, bu noktada oldukça dikkat çekmektedir. Tarihsel bağlamda bölgedeki egemen güçler dikkate alındığında söz konusu sırlı seramik buluntuları, Germiyanogulları Beyliği ya da Erken Osmanlı ile ilişkilendirilebilir. Fakat mevcut veriler, Orta Anadolu'nun bu bölümünde seramik üretimi ve ticari dağılımına yönelik bir değerlendirmede bulunmak için henüz yetersizdir.

Kaynakça

- Altınsapan, M. E. ve Palalı, M. (2018). *Eskişehir Karacahisar Kalesi*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi.
- Arthur, P. (2006). *Bizans ve Türk Dönemi'nde Hierapolis (Pamukkale)*. (N. Fırat, Çev.) İstanbul: Ege Yayınları.
- Baş, A. ve Dursun, Ş. (2019). Keykubadiye Sarayı kazısı 2015 yılı seramik buluntuları. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 13, 56-77. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akdenizsanat/issue/49183/627735>
- Belke, K. & Restle, M. (1984). *Tabula Imperii Byzantini IV, Galatien und Lykaonien*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Böhlendorf-Arslan, B. (2004). *Die Glasierte Byzantinische Keramik aus der Tukei*. İstanbul: Ege Yayınları.

- Böhlendorf-Arslan, B., (2008). Keramikproduktion im byzantinischen und türkischen Milet. *Istanbul Mitteilungen*, 58, 371-407.
- Bursalı, M. (2007). Eskişehir Karacahisar Kalesi sgraffito dekorlu Orta Çağ seramikleri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Demirel-Gökalp, Z., Erel, A. C., Tsiviskis, N., Yılmazyaşar, H. ve Kurt, M. (2020). 2018 Yılı Amorium Kazıları, 41. Kazı Sonuçları Toplantısı, 4. Cilt, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 567-578.
- Demirel-Gökalp, Z., Erel A. C. ve Yılmazyaşar, H. (2018). 2016 Yılı Amorium Kazısı, 39. Kazı Sonuçları Toplantısı, 2. Cilt, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 557-570.
- Demirel-Gökalp, Z., Erel, A. C., Tsiviskis, N. ve Yılmazyaşar, H. (2016). 2014 Yılı Amorium Kazısı, 37. Kazı Sonuçları Toplantısı, 3. Cilt, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 199-214.
- Demirel-Gökalp, Z., Erel, A. C., Tsiviskis, N. ve Yılmazyaşar, H. (2019). Amorium Kazıları 2017, 40. Kazı Sonuçları Toplantısı, 3. Cilt, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, 713-725.
- Doğer, L. (2004). Anaia-Kuşadası Kadıkalesi Kazısı 2002 Yılı Bizans Dönemi seramik buluntularının ön değerlendirmesi. *Sanat Tarihi Dergisi*, XIII(1), 1-31.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/std/issue/16516/172608>
- Doğer, L. ve Armağan, M. E. (2020). Amorium, Yukarı Şehir İç Sur alanı kazısından Geç Orta Çağ sırlı seramikleri üzerine ilk gözlemler. *Art-Sanat*, 14, 71-110.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuarts/issue/56295/776772>
- Gök, S. ve Buğdaycı, B. (2019). 2018 yılı Kütahya Kalesi sondaj kazılarında ortaya çıkarılan Türk Dönemi sırlı seramikler. S. Ünan (Ed.) *Kütahya Arkeoloji, Sanat Tarihi ve Tarih Araştırmaları, Kütahya Müzesi 2018 Yıllığı* içinde (s. 259-287). Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Gök, S., Altunkaynak-Duğan, S. ve Buğdaycı B. (2020). Kütahya Kalesi Türk Dönemi seramikleri (2019 yılı buluntuları). S. Ünan (Ed.) *Kütahya Arkeoloji, Sanat Tarihi ve Tarih Araştırmaları, Kütahya Müzesi 2019 Yıllığı* içinde (s. 177-191). Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Gök-Gürhan, S. (2007). Akşehir Taş Medrese Müzesinde'ki Türk Dönemi seramikleri (Yayımlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Gök-Gürhan, S. (2008). Beylikler Dönemi'ne ait sgraffito teknikli ve tek renk sırlı kaplar (Manisa Gülgün Hatun Hamamı Buluntuları). *Sanat Tarihi Dergisi*, XVII(2), 59-83.
- Gök-Gürhan, S. (2009). 1995-2009 Yılları Arasında Beçin Kazısı'nda ortaya çıkarılan seramiklerin değerlendirilmesi. *Sanat Tarihi Dergisi*, XVIII(2), 45-70.
- Gök-Gürhan, S. (2010). Balat İlyas Bey Külliyesi Kazısında ortaya çıkarılan seramiklerin değerlendirilmesi. K. Pektaş ve diğerleri (Ed.). XIII. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri içinde (s. 291-305). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü.

- Greenewalt, C. H. (1977). The Eighteenth Campaign at Sardis 1975. *Bulletin of the American Schools of Oriental Research* 228(1), 47-59.
- Hamilton, W. J. (1842). *Researches in Asia Minor, Pontus and Armenia 1*. London: Murray.
- Harrison, R. M. (1998). Amorium 1987: A Preliminary Survey. *Anatolian Studies*, 38, 175-184.
- Iverson, E. A. (2007). Amorium in the Byzantine Dark Ages (seventh to ninth centuries). J. Henning (Ed.). *Post-Roman towns, trade and settlement in Europe and Byzantium, Vol. 2, Byzantium, Pliska, and the Balkans içinde* (s. 25-29). Berlin: Walter de Gruyter.
- Katsari, C. Lightfoot, C. S. ve Özme, A. (2012). The Amorium mint and coin finds. *Amorium Reports 4*, Berlin: Academia Verlag.
- Lightfoot, C. S. ve Lightfoot, M. (2007), *Anadolu'da bir Bizans kenti Amorium*. İstanbul: Homer Kitabevi.
- Niewöhner P. (2016). Der bischofspalast von milet. *Archäologischer Anzeiger*, 2015(2), 181-273.
- Özdeniz, H. H. (2019) Gevale Kalesi Kazılarında Bulunan Ortaçağ Seramikleri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özkul-Fındık, N. (2001). *İznik Roma Tiyatrosu kazı buluntuları (1980-1995) arasındaki Osmanlı seramikleri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özkul-Fındık, N. (2003). Turkish glazed pottery. In C. S. Lightfoot (Ed.). *Amorium Reports 2* (s. 105-118) Oxford: Bar PUBLISHING.
- Öztaşkın, M. (2009). Eskişehir Karacahisar Kalesi Ortaçağ seramiklerinden bir grup: Yeşil ve erguvan lekeli seramaikler. K. Pektaş ve diğerleri (Ed.). *XIII. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri içinde* (s. 524-536). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü.
- Öztaşkın, M. (2017). Byzantine and Turkish glazed pottery finds from Aphrodisias. In S. Bocharov, V. François, A. Sitdikov (Eds.). *Glazed Pottery of the Mediterranean and the Black Sea Region, 10th–18th centuries*, vol. 2. (s. 165-188). Kazan – Kishinev: Stratum Publishing.
- Spieser, J. M. (1996). *Die Byzantinische Keramik Aus der Stadtgrabung von Pergamon*. Berlin: Walter de Gruyter.
- Şahin, D. ve Gülsefa, G. (2017). Bursa Tophane seramikleri. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 77-101. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/283857>
- Türe, S. (2014). *Ayasuluk Kalesi Doğu Kapısı çevresindeki 200-2002 kurtarma kazılarında ele geçen seramik buluntuları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Uçar, H ve Uçar, A. (2018). Tire Kutu Han Kazısı Beylikler ve Osmanlı Dönemi seramikleri. *Sanat Tarihi Dergisi*, XXVII(1), 1-33. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/465333>

Waksman, S. Y & Spieser, J. M. (1997). Byzantine Ceramics Excavated in Pergamon: Archaeological Classification and Characterization of the Local and Imported Productions by PIXE and INNA Elemental Analysis, Mineralogy and Petrography. In H. Maguire (Ed.). Material Analysis of Byzantine Pottery (s.105-133). Washington: Dumbarton Oaks Research Library and Collection.

Yılmazyaşar, H. ve Demirel-Gökalp, Z. (2021). Amorium'da Yukarı Şehir İç Sur Kazıları (2014-2018). *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(4), 1017-1050. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1885577>

Extendet Abstract

In this study, the glazed ceramic finds, consisting of 35 mouth and base fragments, which was found in the Amorium City excavations, was discussed. The glazed ceramic finds were discovered in the Inner Wall area located in the Upper City section of the city between years 2020-2021. With this study, it was aimed to identify and date the glazed ceramic finds. Amorium glazed ceramic finds are important in terms of contributing to the studies on ceramic finds as well as providing data on the Turkish-Islamic period settlement in the city. As a matter of fact, the data on the ceramic finds in Central Anatolia are still insufficient to comprehend the production and trade of the region during the transition period covering the Late Byzantine, Beyliks and Early Ottoman periods. In this matter that needs to be clarified, it is aimed that the Amorium glazed ceramic finds will contribute to the studies carried out in this scope.

The glazed ceramic finds were found in the Turkish-Islamic period places built adjacent to the fortification wall, making use of the fortification wall. For this reason, they were evaluated in the context of the find-space relationship with the Inner Wall area where they were found. Glazed and unglazed ceramic finds, bronze weights, door parts, and glazed brick fragments, which were found in the same spaces and dated to the 14th-15th centuries, were also taken into consideration in the evaluation of the glazed ceramic finds. When evaluated together with the previously published ceramic finds, the Inner Wall area draws attention as the area where the glazed ceramic finds are most common in the city. These data are significant in terms of making sense of at least some of the daily life activities of the Turkish-Islamic period in the Inner Wall area. Hence, when considered in the context of the find-place relationship, it is possible to say that the foods prepared with cooking pots in these niche spaces built for sheltering may have been served with glazed ceramic pots.

Inner Wall were handled in three separate groups, as monochrome glazed ware, monochrome sgraffito ware and polychrome sgraffito ware, considering the production techniques. Most of the finds consist of hemispherical bowls with ring bases, which are defined as serving pots. In addition to the bowl finds, another type of pot encountered is the plate finds with a flat body, everted rim and a concave rim profile, which are thought to be ring bases. These glazed ceramic finds, which exhibit very similar characteristics in terms of clay, slip, glaze and form, seem to belong to the same production group. In Central Anatolia, mainly Amorium, Eskişehir Karacahisar Castle, Kütahya Castle and Iznik Roman Theater; in Western Anatolia, similar examples were found in Pergamon, Miletos, Ephesos, Aphrodisias, Hierapolis, Sardis, Ayasuluk Castle, Beçin Castle, Manisa Gülgün Hatun Bath, Balat İlyas Bey Social Complex and Tire Kutu Khan has been dated to 14th-15th centuries. In particular, the glazed ceramic finds of Eskişehir Karacahisar Castle and Kütahya Castle, which are geographically close to Amorium, draw attention at this point. Amorium glazed ceramic finds were dated to the 14th-15th centuries, considering both the layers they were uncovered and similar examples in Anatolia. Considering the dominant powers in the region in the historical context, the glazed pottery finds can be associated with the Germiyans or the Early Ottoman Empire.

